

La Comédiathèque

Cap *sau* Pajură

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

**Acest text este disponibil pentru lectură gratuită.
Cu toate acestea, trebuie solicitată o autorizație din partea autorului înainte de orice
reprezentare publică, fie că este realizată de companii profesioniste sau de amatori.
Pentru a lua legătura cu Jean-Pierre Martinez și a solicita o autorizație pentru
reprezentarea uneia dintre operele sale:**

**<https://comediatheque.net>
<https://jeanpierremartinez.net>**

Cap sau Pajură

Jean-Pierre Martinez

Traducere realizată de autor

Alex și Fred sunt doi actori, odinioară prieteni, care nu s-au mai văzut de ani de zile. În timp, prietenia lor s-a transformat într-o rivalitate atât profesională, cât și amoroasă. Unul dintre ei îl invită pe celălalt pe scena unui teatru, în încercarea de a reînvia o prietenie pierdută odată cu tinerețea. Această tentativă de împăcare se va transforma într-o reglare de conturi, înainte de a duce, poate, la un proiect neașteptat.

Personaje

Alex
Fred

Scena este goală, cu excepția a două scaune, așezate de o parte și de alta a unei măsuțe. Alex intră cu o ceașcă în mână. Se așază și își bea cafeaua privind în gol. Se uită la ceas. Pune ceașca pe masă, se ridică și se adresează publicului.

Alex – Eu sunt Alex. Îl aștept pe Fred. N-ar trebui să mai întârzie mult. Doar dacă nu cumva, până la urmă, s-a hotărât să nu mai vină. Deși... l-aș înțelege. Dar nu, cred că o să vină. Măcar din curiozitate. O să vină, o să vedeți. Ca să afle ce pot să-i vreau după atâția ani. Fred e... un prieten. În fine, cred. Să zicem că... am fost foarte buni prieteni, pe vremuri. Eram împreună la liceu. Un liceu catolic, într-un orașel de provincie. Atmosfera era destul de strictă, dar... tot am reușit să facem o grămadă de prostii. Ne-am distrat pe cinste, asta e clar. Înființaserăm chiar și o trupă de teatru împreună. Mă rog, și cu alții. Mai ales fete... De fapt, la început, trupa era mai mult o capcană pentru fete. Organizam castinguri pentru piese pe care nu le montam niciodată. Le alegeam pe cele mai frumoase, evident. Iar la proba de audiere, fata trebuia să-și sărute partenerul. Adică pe unul dintre noi doi, în timp ce celălalt juca rolul regizorului de casting. Trucul era destul de grosolan, dar uneori funcționa cu cele mai puțin speriate. În fine, cum eram toți minori, nimeni n-a depus plângere și nu am fost acuzați de hărțuire sexuală. Da... Era altă epocă. După aceea... am plecat la Paris și am făcut Cours Florent. Tot împreună. Fred și cu mine. Un an am împărțit o cameră de serviciu la Montmartre. Viață boemă, ce mai. Ca în cântecul lui Aznavour.

(Se aud la pian primele note, fără versuri.)

Abia încăpea un pat de o persoană în debara aia. În fiecare seară dădeam cu banul — cap sau pajură — și perdantul dormea pe jos, pe o saltea gonflabilă, cu picioarele în hol și capul în toaletă, unde era mai puțin curent. Da, pe atunci eram nedespărțiți... Se poate spune că Fred... era cel mai bun prieten al meu.

(Pauză)

După aceea am început să mergem la castinguri. Să mai lucrăm, fiecare pe cont propriu. Roluri mici prin telefilme sau comedii de bulevard... Fred a mai rămas câteva luni în camera aceea. Eu m-am mutat la o prietenă într-o garsonieră puțin mai mare. Măcar puteam dormi amândoi în pat. El singur, iar eu cu fata pe care o cunoscusem la o filmare. Anii au trecut și... ne-am văzut din ce în ce mai rar, eu și Fred. Până într-o zi când nu ne-am mai văzut deloc. Nu știu de ce. Mă rog... ba da, am o idee, dar... nu, nu știu...

Fred este și el actor, ca mine. În fine, el... mai mult figurație. „Figurant cu replică”, cum se spune în meserie Știți voi, toate personajele transparente pe care nu le observă nimeni în filme. În afară de prietenii lor de pe Facebook, dacă au fost anunțați din timp: Atenție, dacă vă uitați mâine seară la telefilmul de pe France 2, o să mă vedeți. Sunt chelnerul care îi aduce berea comisarului Maigret în prima scenă. Dar fiți atenți, apar doar parțial, două-trei secunde. Și când Maigret îmi dă bacșiș și spune „păstrați restul”, eu zic mulțumesc. O jumătate de zi pe platou ca să spun „mulțumesc” comisarului Maigret. Măcar pot posta pe Instagram foaia de serviciu pe care numele meu apare lângă cel al vedetei căreia îi spun „mulțumesc”. În speranța că într-o zi eu voi fi vedeta... și mie mi se va spune „mulțumesc”...

(Se aud primele note și primele versuri din „Je m’voyais déjà”.)

Fred n-a avut norocul ăsta, din păcate. Încă joacă roluri de ospătari și spune mulțumesc. Înainte mai făcea și teatru, dar acum nu i se mai propune aproape nimic. Cred că se gândește chiar să renunțe la meserie. Să se întoarcă la contabilitate. Da, pentru că la facultate începuse studii de contabilitate. Totuși nu e un actor slab, dar... i-a lipsit mereu ambiția. O să vedeți, Fred e... un tip de treabă. Nu vreau să spun „de treabă” în sensul că... pentru că atunci când spui asta, lumea se gândește imediat la cineva cam prostuț. Nu știu de ce, în ziua de azi bunătatea și prostia aproape că au devenit sinonime.

Fred intră.

Fred – Te deranjez? Ești la telefon?

Alex – Nu, nu, deloc. Intră, Fred, te rog...

Fred înaintează spre centrul scenei, vede publicul și rămâne o clipă descumpănit.

Fred – E o glumă?

Alex – Ce?

Fred – Ce fel de capcană e asta? Îmi spui că vrei să mă vezi, îmi dai întâlnire pe scena teatrului ăsta, închis de ani de zile. Nu mi-ai zis nimic de o audiție cu public. N-am pregătit nimic.

Alex – Nu e o audiție. Mă rog... nu chiar.

Fred – Ba e public. Nu visez, nu?

Alex – Un vis... mai degrabă un coșmar, nu? Îți imaginezi? Un tip deschide o ușă la el acasă — ușa de la baie, de exemplu — și se trezește brusc pe o scenă, în fața unui public. Fără să știe în ce piesă joacă și ce replici are de spus.

Fred – Cam asta e povestea vieții mele... Dar poți să-mi spui ce cauți aici?

Alex – Suntem într-un teatru, nu?

Fred – Nici nu știam că mai e teatru. Nu s-a mai jucat nimic aici de peste douăzeci de ani.

Alex – Un teatru e ca o biserică. Cât timp nu a fost desacralizat, încă se poate ține slujba.

Fred – Slujba?

Alex – Metaforic vorbind.

Fred – Pentru ce e? Un casting?

Alex – Un casting, da — dacă vrei să-i spui așa.

Fred – Eu nu vreau nimic. Tu m-ai chemat.

Alex – Exact. Ce mai faci?

Fred (*aparte*) – Chiar vrei să stăm la taclale ca și cum nimic nu s-ar întâmpla? Aici, în fața publicului?

Alex – Fă ca și cum n-ar fi nimeni. Ca la teatru. Al patrulea perete, cum se spune. Vrei să bei ceva până atunci?

Fred – Până atunci... când?

Alex – O cafea? Tocmai mi-am cumpărat un espresso. Face o cafea foarte bună.

Iese. Fred rămâne o clipă nedumerit. Aruncă o privire spre spectatori, ușor stânjenit. Face câțiva pași, apoi revine în centrul scenei și se adresează publicului.

Fred – Scuzați-mă, nu știu deloc ce caut aici...

(Încearcă fără succes să pară degajat așezându-se, apoi se ridică și mai face câțiva pași.)

Sper să se întoarcă repede, pentru că e cam stânjenitor... Trebuie spus că tipul ăsta are un talent special de a mă băga în situații jenante...

(Pauză)

Alex și cu mine suntem... vechi prieteni. Adică prieteni din tinerețe, mai degrabă, pentru că „vechi prieteni” ar însemna că încă mai suntem prieteni. Am făcut o grămadă de prostii împreună în liceu. Făceam parte dintr-o trupă de teatru pe care o înființaserăm noi. Și cu câteva fete... În fine. După aceea am devenit amândoi actori. Adică... actori profesioniști. Mă rog — lucram mai mult în mod intermitent. Și nu ne mai vedeam doar... intermitent. Fiecare a mers pe drumul lui. Și drumurile noastre nu se mai intersectau prea des. Alex... Nu l-am mai văzut de ani de zile. De asta m-a și mirat când m-a sunat. Nici măcar nu știu cum a făcut rost de numărul meu de mobil. Ultima dată când ne-am văzut nu sunt sigur că existau deja telefoane mobile. Alex a avut un mic succes într-un serial TV acum câțiva ani. Pe atunci era recunoscut pe stradă și i se cereau autografe, așa că... i s-a cam urcat la cap. De atunci nu am mai lucrat niciodată împreună. Eu nu eram vedetă, așa că vă dați seama... Acum lumea l-a mai uitat. I s-au mai potolit orgoliile. Joacă roluri secundare în teatru sau la televiziune. Pe scurt, a redevenit un actor ca mulți alții. Poate de asta și-a adus aminte de mine...

Alex revine cu o ceașcă de cafea și o pune pe masă.

Alex – N-am pus zahăr. De altfel, nici n-am.

Fred – E în regulă, mulțumesc...

Alex se așază și își bea cafeaua. Fred rămâne în picioare.

Alex – Ia loc.

Fred – Mai bine spune-mi de ce m-ai chemat. N-o să ținem oamenii ăștia în așteptare...

Alex – Poate că pur și simplu voiam să te văd. Suntem prieteni, nu? Nu trebuie un motiv special ca să ne vedem.

Fred – Nu ne-am mai văzut de cel puțin zece ani.

Alex – Doisprezece.

Fred – La înmormântarea mamei tale. N-am prea avut ocazia să vorbim.

Alex – În mormântarea mamei mele, așa e. Nu era chiar momentul potrivit să depănăm amintiri. Da, îmi amintesc. Nu a fost deloc o înmormântare veselă.

Fred – Ar fi trebuit să vii și la înmormântarea mamei mele. A fost mult mai amuzantă. Apropo, de ce n-ai venit?

Alex ezită o clipă înainte să răspundă, apoi se întoarce spre public.

Alex (către public) – În mormântările sunt ca invitațiile la cină. Un cerc vicios, de fapt. Dacă cineva vine la înmormântarea cuiva drag ție, te simți obligat să întorci gestul la rândul tău. Și toată viața ajungi obligat să mergi la toate înmormântările rudelor prietenilor tăi. Ca să nu mai vorbim de faptul că florile costă. Așa că, într-o zi, am spus stop. De ce credeți că mulți aleg să-și îngroape apropiații în cea mai strictă intimitate? Fără flori și fără coroane... Ca să sublinieze modestia răposatului? Hai să fim serioși... Ca să nu fie nevoie să întoarcă favoarea. Pentru că, dacă cunoști multă lume, de la o anumită vârstă încolo ajungi foarte ușor la cel puțin o înmormântare pe lună. Mi s-a întâmplat să am două într-o săptămână. Sunt oameni din familiile cărora am îngropat aproape pe toată lumea. Devine o ocupație cu jumătate de normă. Și, la final, un buget. Așa că acum am decis să fiu modest în locul altora. Pentru mine, toate înmormântările sunt în cea mai strictă intimitate: nu merg. Punct. Și nu trimit nici flori. Iar florile, între noi fie vorba... sunt o aberație ecologică, nu? De cele mai multe ori vin din Olanda sau chiar din Africa. Cu avionul... Nu. Eu nu mai merg la înmormântări.

Fred – E adevărat că domnul era foarte ocupat pe vremea aia. Domnul era o mare vedetă a micului ecran.

Alex – Ți-am spus, eram pe filmare. N-am putut să mă eliberez. Sper că nu ești supărat pe mine din cauza asta.

Fred – Am spus eu că sunt supărat pe tine pentru ceva?

Alex – Nu știu... Eram foarte buni prieteni, nu? Și nu ne mai vedem deloc. E doar fiindcă fiecare are viața lui sau... s-a întâmplat ceva?

Fred – Ce anume?

Alex – Nu suntem certați?

Fred – Nu cred. Tu ce zici?

Alex – Putem spune chiar că, la un moment dat, eram cel mai bun prieten al tău, nu?

Pauză stânjenitoare. Fred ajunge să se întoarcă spre sală.

Fred (*către public*) – Cel mai bun prieten... Ce înseamnă asta, până la urmă? Când ești bebeluș, ai o jucărie preferată. Când ești copil, ai un prieten imaginar. După aceea ai cel mai bun prieten. Apoi ai o iubită. În cel mai bun caz, ajungi să te însori cu ea. Și îți uiți prietenii. Asta e viața. Așa se întâmplă. Soția ta devine și cea mai bună prietenă a ta. Presupun că, dacă ai putea să te culci cu cel mai bun prieten, n-ai mai avea nevoie să te căsătorești. (*către Alex*) Erai cel mai bun prieten al meu, e adevărat... Dar eu? Eu eram cel mai bun prieten al tău?

Alex – Da. Erai cel mai bun prieten al meu.

Fred – Asta a fost demult.

Alex – Nu ne mai vedem. Dar tot prieteni am rămas, nu?

Fred – Depinde ce înțelegi prin prieten... Ce e prietenia pentru tine, mai exact?

Alex – Nu știu.

Fred – Dacă aș avea nevoie de bani, mi-ai împrumuta bani?

Alex – Ai nevoie de bani?

Fred – E doar un exemplu.

Alex – Nu, pentru că dacă ai nevoie de bani...îți spun din start că nu am.

Fred – Dacă aș fi bolnav, ai veni să mă vezi la spital?

Alex – Presupun că și asta e tot un exemplu.

Fred – Nici la înmormântarea mamei mele n-ai venit.

Alex – Îmi pare rău... Nu știam că înseamnă atât de mult pentru tine. Și apoi nu prea îmi plac înmormântările

Fred – Cunoști pe cineva căruia îi plac înmormântările?

Pauză.

Alex (*către public*) – Nici spitalele nu-mi plac prea mult. Când merg să văd pe cineva la spital sau la azil, mă duce imediat cu gândul la propria mea decădere posibilă — și inevitabilă. Cred că ce mă sperie cel mai mult nu e degradarea fizică, temporară sau definitivă. Ci atmosfera asta de detenție. La spital sau la azil, omul e complet lipsit de libertate. În primul rând, de libertatea de a pleca de acolo fără aprobarea conducerii. Este lipsit chiar și de identitate. Bolnavul devine doar un pacient. Pensionarul devine doar un rezident. Se vorbește despre el la persoana a treia, de parcă sufletul i-ar fi părăsit deja trupul.

Ce mai face azi domnișorul nostru? A dormit bine doamna noastră? Pentru mine, spitalul și azilul sunt mai rele decât închisoarea. Și în închisoare nu ești decât un număr. Dar măcar nu ți se cere să accepți zâmbind că ți-ai pierdut libertatea — și să le fii recunoscător celor care te păzesc. Nu, eu nu merg niciodată să vizitez pe cineva la spital sau la azil. E mult prea deprimant...

Fred – Tot nu mi-ai spus de ce ai vrut să mă vezi. Și ce căutăm aici, noi doi.

Alex – Îți amintești de trupa aceea de teatru pe care o înființasem?

Fred – Da, îmi amintesc...

Alex – Organizam castinguri pentru roluri feminine. Și la proba de audiție, fata trebuia să-și sărute partenerul de scenă. Adică pe unul dintre noi doi, în timp ce celălalt juca rolul producătorului.

Fred – Nu prea a funcționat, dar mă rog...

Alex – A funcționat cu Louise.

Fred – Da.

Alex – Ce ne-am mai distrat cu povestea asta, nu?

Fred – Nu-mi spune că ai pus iar la cale un casting de genul ăsta și că ai nevoie de mine să joc rolul producătorului? Nu crezi că am trecut de vârsta asta?

Alex – Păcat, chiar era amuzant. Îți amintești de fata aceea care...

Fred – Ascultă, Alex, îmi pare rău, dar serile nostalgice nu sunt chiar genul meu. Așa că spune-mi direct: ce vrei de la mine?

Alex – Am ceva să-ți cer. De fapt... mai degrabă ceva să-ți spun. Ceva cam stânjenitor...

Fred – Aici? Acum? Pe o scenă? În fața publicului?

Alex – Suntem actori, până la urmă.

Fred – Asta da, e foarte teatral.

Alex – Între prieteni putem sta de vorbă, nu? Bine, nu vorbim despre vremurile bune de altădată. Atunci să vorbim despre prezent. Și despre viitor... La ce lucrezi în perioada asta?

Fred – Am mai multe proiecte în lucru.

Alex – A, da? Ce anume? Teatru? Film?

Fred – Până nu se concretizează, prefer să nu vorbesc. Tu?

Alex – Eu? Nu mă opresc deloc... Sunt ocupat pe următorii trei ani.

Pauză.

Fred – Pentru asta m-ai chemat? Ca să-mi reciți lista succeselor tale fără număr? Când știi că mie îmi e greu să prind contracte, ca multora dintre noi...

Alex – Chiar mi-ai spus adineauri că ai o mulțime de proiecte.

Fred – Asta spui când n-ai de lucru și aștepti doar să sune telefonul. Și știi foarte bine.

Alex – Scuză-mă, nu credeam că e chiar atât de rău.

Fred – La ce vrei să ajungi cu asta, Alex? Vrei să-mi propui un rol, nu?

Alex – Nu, nu chiar, dar...

Fred – M-aș fi mirat... Atunci ce?

Alex – Am o veste mare să-ți dau.

Fred – O veste mare? Pentru tine, desigur. Ceva care o să-ți relanseze cariera. Și o să-ți permită să-i privești pe ceilalți și mai de sus.

Alex – Chiar mă vezi atât de egocentric?

Fred – Cu ce mă privește succesul tău pe mine, Alex? Ai nevoie de cineva să te aplaude la comandă? Vrei să-ți cer un autograf?

Alex – Nu e deloc ceea ce crezi tu.

Fred – A, da?

Un timp.

Alex – Am spus că e o veste mare, nu că e o veste bună.

Fred – Cum adică nu e o veste bună? Vrei să spui... o veste proastă...?

Alex – Tocmai am fost diagnosticat cu o tumoare pe creier.

Fred rămâne uluit.

Fred – Nu...

Alex (*către public*) – Nu știu ce mi-a venit să spun asta ceva... Evident că nu e adevărat, dar... nu mai aveam argumente. Trebuie să recunosc că m-a împins la limită. Dacă îl ascuți, ai zice că succesul mi s-a urcat la cap, că sunt un parvenit fără scrupule și că îi disprețuiesc pe toți, începând cu foștii mei prieteni. Totuși nu e vina mea că am reușit mai bine decât el. N-o să-mi cer scuze toată viața mea pentru că am ceva talent și știu să mă vând. Dacă mi-ar fi prieten adevărat, s-ar bucura de succesul meu, în loc să mă invidieze, nu? Bine, e adevărat, nu l-am ajutat prea mult atunci când aș fi putut s-o fac. Dar nu cred că i-ar fi prins bine nici asta. Și apoi, chiar dacă l-aș fi ajutat, acum mi-ar reproșa că am făcut-o de sus, ca să-mi întăresc poziția față de el. Așa că da, l-am lăsat să se descurce singur. Nu cred în ajutorul acordat pe nemuncite, asta e. Nici în nepotism. Nepotismul, știți, sistemul ăla prin care îți pui întâi pilele, în locul oamenilor competenți care chiar merită. Sigur, se mai întâmplă să ai și prieteni competenți, dar... Eu nu sunt de vină dacă el și-a ratat viața lui. În viața profesională, cel puțin... De aici și până la a inventa că am o tumoare pe creier... nu știu. Probabil am vrut, pentru o dată, în loc să mă invidieze, să-i fie milă de mine. Să văd și eu cum e să fii în rolul victimei și să fii compătimit. Da, doar ca să văd și eu cum ar reacționa dacă, măcar o dată, eu aș fi cel cu rolul prost...

Fred – La naiba... Îmi pare tare rău... Iartă-mă...

Alex – Nu trebuie să-ți ceri iertare, nu e vina ta.

Fred – Nu, vreau să spun, iartă-mă că am fost atât de nesuferit. Dacă aș fi știut...

Alex – Tu, măcar, ești un prieten adevărat. O să vii să mă vezi la spital, nu? Măcar cât timp o să mai arăt cât de cât bine...

Fred rămâne o clipă fără cuvinte.

Fred – Dar... se poate trata, nu-i așa?

Alex – Tumora e foarte prost localizată. Nu se poate opera. Așa că, din păcate...

Fred – Ah, la naiba...

Alex – Mai am cam un an. Poate mai puțin.

Fred – Și totuși, când te văd așa, acum...

Alex – Da... Deocamdată aproape că nu am niciun simptom. Dar, după cum spun medicii, n-o să mai dureze mult. Iar ultimele luni n-or să fie cele mai ușoare. Dar pentru moment e în regulă. Așa că profit să-mi pun lucrurile în ordine. Și să-mi iau rămas-bunul de la cei pe care-i iubesc...

Fred – Sunt foarte mișcat că fac parte dintre ei. Evident, dacă pot să fac ceva pentru tine...

Alex – Mulțumesc... Din păcate, doar dacă ai găsit vreun leac miraculos împotriva cancerului...

Un timp.

Fred – Și de asta m-ai chemat?

Alex – Da. Dar, deocamdată, aș prefera să rămână între noi. Nimeni nu știe încă...

Fred, uluit, aruncă o privire spre public.

Fred – Nimeni?

Alex – Nimeni.

Fred – Și ei?

Alex – A, da, corect. Pe ăștia îi uitasem complet...

Fred – Ei da, al patrulea perete...

Alex – Până la urmă, cum zici și tu, sunt înainte de toate un actor. Bănuiesc că, inconștient, simt nevoia să-mi pun în scenă propria dispariție, într-un fel.

Fred rămâne o clipă pe gânduri.

Fred – Deci pentru asta m-ai adus aici, pe scenă? Ca să-mi spui că vei muri, să vezi cum reacționez și să oferi momentul și publicului din sală?

Alex – Nu doar pentru asta. Voiam să te văd, atât. Și cum nu-mi mai rămâne mult timp, am decis să-mi regândesc prioritățile.

Fred – Nu știu ce să spun... Sunt foarte mișcat de onoarea pe care mi-o faci. Sunt foarte emoționat și, în același timp... Chiar crezi că putem relua pur și simplu cursul unei prietenii întrerupte de ani de zile? Doar pentru că unul dintre noi nu va mai fi peste câteva luni?

Alex – Nu știu. Se spune că unele animale se apropie de oameni când simt că li se apropie sfârșitul. Îmi imaginez că și oamenii se apropie de prieteni înainte de moarte.

Fred – Da, poate...

Alex – Dacă ai ști că ești condamnat la moarte, m-ai suna, tu?

Fred – Sincer?

Alex – Sincer.

Fred – Nu.

Alex – OK.

Fred (*către public*) – E ciudat. Nu-i doresc moartea, evident. Nimeni nu-i dorește moartea unui prieten. Dar... totuși, prefer să i se întâmple lui, nu mie. E îngrozitor să gândești așa, știu. Dar nu te poți opri să gândești așa, nu? Atâta timp cât nu spui ce gândești cu voce tare, nu rănești pe nimeni. Și ce gândesc eu e că... n-ar fi fost corect să mi se întâmple mie. Nu poți pierde pe toate planurile, totuși. Trebuie să existe o formă de dreptate, până la urmă. Fără să mai vorbim de destin — chiar dacă e doar hazard — la final lucrurile ajung să se echilibreze, nu? Adică binele și răul. E o chestiune de probabilitate. Ca la ruletă: nu poți să scoți la infinit numărul bun. Sau pe cel prost. El, după ce a avut un noroc nebun toată viața, a nimerit în cele din urmă pe zero. Indiferent ce a jucat, își pierde miza. Iar eu, cu ghinionul pe care-l duc după mine de atâția ani, măcar scap de ce e mai grav și ies viu din poveste. Deocamdată...

Alex – Dar o să vii să mă vezi la spital?

Fred – Bineînțeles.

Alex – Nu ești obligat, să știi. E adevărat, nu ne-am mai văzut de ani de zile. Nu sunt în măsură să-ți cer nimic. Nu-mi datorezi nimic, până la urmă.

Fred – Nu.

Un timp.

Alex – Ne vedeam din ce în ce mai rar. Ce s-a întâmplat astfel încât, într-o zi, n-am mai ținut legătura deloc?

Fred (*încercând să glumească*) – În afară de faptul că, după micul tău succes de moment la televizor, te-ai crezut vedetă și ți-ai uitat vechii prieteni?

Alex – Da. În afară de asta.

Un timp.

Fred – Ascultă, Alex... Când eram tineri, ne trăiam prietenia în prezent. Făceam prostii împreună. Ni le mai povesteam uneori și peste câteva luni, dar a doua zi făceam altele și mai mari.

Alex – Așa e. Eram tineri. Nu aveam nimic de pierdut, așa că nu ne era frică de nimic.

Fred – Încet-încet, am devenit mai prudenți. Am făcut din ce în ce mai puține prostii. Mai ales că nu le mai făceam împreună. Iar când ni se mai întâmpla să ne întâlnim, ne limitam să vorbim despre vremurile bune de altădată.

Alex – Sau fiecare îi povestea celuilalt despre propriile „isprăvi”, ca să-i demonstreze cât de bine a ajuns în viață.

Fred – Și la jocul ăsta tu erai sigurul câștigător. Cu timpul, devenise chiar deprimant. De-a dreptul toxic. Ca să pot merge mai departe cu viața mea, trebuia să nu te mai văd.

Alex – Acum o să-mi fie greu să mă mai gândesc la viitor, înțelegi. Mai am doar un an de trăit, așa că... urmează timpul ultimelor lucruri. Când luna august e ratată, îți spui că la anul va fi mai bine. Dar când e ultima ta vară...

Fred – Nu știu ce să spun.

Alex – Totuși am un lucru să te rog.

Fred – Orice vrei.

Alex – Ai putea să ai grijă de pisica mea când n-o să mai fiu...

Un timp.

Fred – Pisica ta?

Alex – Nu am pe nimeni altcineva căruia să i-o încredințez. Mă rog, pe nimeni în care să am suficientă încredere.

Fred – Nici nu știam că ai pisică. Nu ai mai avut pisică până acum, nu?

Alex – E prima. Probabil de asta țin atât de mult la ea... Da, se poate spune că acum e singurul prieten care mi-a mai rămas... în afară de tine.

Fred – Aha...

Alex – Crede-mă, un animal nu te dezamăgește niciodată, o să vezi.

Fred – Adică... nu prea știu cum se îngrijește de o pisică... N-am avut nici copii, așa că o pisică...

Alex – E foarte simplu, te asigur. Trebuie doar să-i dai de mâncare și apă, să-i schimbi nisipul din când în când și, bineînțeles, s-o mângâi ca să-i arăți cât de mult o iubești.

Fred – Uite, nu știu ce să zic. O pisică... cu viața pe care o duc eu...

Alex – O să faci asta pentru fostul tău cel mai bun prieten, care mai are doar câteva luni de trăit.

Fred îl privește fix pe Alex.

Fred – Nu e o glumă, măcar? Pentru că să inventezi o tumoare pe creier ca să reiei legătura cu un prieten pierdut din vedere ar fi de-a dreptul maladiv.

Alex – Cine știe... Dacă înainte de sfârșitul anului primești un anunț de deces, o să te lămurești. Dacă nu, înseamnă că a fost o glumă proastă...

Fred – Deci îți bați joc de mine, asta e?

Alex – Nu asta a fost intenția mea la început, jur, m-am lăsat dus de val. Suntem pe o scenă de teatru, m-am lăsat prins de joc, am improvizat.

Fred – Să te joci așa cu sentimentele celorlalți... e monstruos, Alex.

Alex – Tocmai mi-ai spus că nu mai făceam prostii împreună! Și că de-asta nu mai eram prieteni. Mi-am spus că e ocazia să repornim lucrurile... Îți amintești? Și pe vremuri inventam povești de necrezut. L-am făcut pe director să creadă că suntem evrei și că de-asta nu puteam rămâne la studiul de seară vinerea. Și apoi, la naiba, nu o să mor! Adică nu chiar acum... Ar trebui să fii mulțumit, nu?

Fred – De fapt, aproape că sunt chiar dezamăgit, vezi. Mă și vedeam la înmormântarea ta. Îmi și veneau în minte câteva cuvinte pentru discursul funebru, în calitate de cel mai bun prieten al defunctului. Aș fi vorbit despre vremurile bune de altădată. Despre prietenia de neclintit care ne lega de atâta timp. Despre destinul care venea să pună capăt prea devreme unei cariere încă pline de promisiuni...

Alex – Mă emoționează mult, mulțumesc.

Fred – Ești cu adevărat de-a dreptul nesimțit. Nu mai vreau să te văd niciodată.

Se pregătește să iasă.

Alex – Stai, Fred! Erai gata să-mi fii din nou prieten pentru că urma să mor. Și acum o să mă urăști iar pentru că sunt sănătos tun? E o concepție cam ciudată despre prietenie, nu?

Fred – Dar, Alex... de ce?

Alex – Nu știu. Mi-am spus că tu aveai dreptate. A fost nepotrivit din partea mea, recunosc, să te chem ca să-ți anunț o veste bună despre mine.

Fred – Deci până la urmă e o veste bună...

Alex – O veste bună legată de mine, în orice caz. Pentru tine, nu știu...

Fred – Pentru mine?

Alex – Așa e. N-ai niciun motiv să te bucuri pentru mine.

Fred – Care e, până la urmă, vestea asta bună? Ai fost nominalizat la Premiile Molière? Vrei să asist la consacrarea ta, asta e? N-ai destui prieteni pe lângă tine care să te aplaude la comandă?

Alex – Deci nu m-ai iertat niciodată, nu-i așa?

Fred – Iertat pentru ce?

Alex – Că am obținut rolul principal la castingul la care am fost amândoi, acum vreo cincisprezece ani. Pentru serialul care mi-a lansat cariera. Ești gelos pe succesul meu, nu-i așa?

Fred – Succesul tău?

Alex – În meserie, cel puțin.

Fred – Cum spunea Warhol, toată lumea are dreptul la un sfert de oră de glorie. Al tău a ținut doi-trei ani. Ai mai profitat de celebritate încă o vreme după ce s-a terminat serialul. De atunci te mulțumești cu roluri secundare.

Alex – Tot e mai bine decât să faci figurație prin filme.

Fred – Pretinsul tău succes ți s-a urcat la cap, Alex. Ți-ai uitat prietenii adevărați. Și tot singur ești...

Alex – Și tu la fel, nu? Mă rog, ai redevenit singur.

Fred – Văd că ești bine informat. Și asta te bucură, nu? Să știi că, dacă n-ai fost tu cu Louise, măcar nu mai e cu mine.

Alex – Nu e deloc așa, te asigur.

Fred – Lasă... Asta e ceea ce nu mi-ai iertat tu niciodată. Nu ești în stare să te bucuri de fericirea altora, Alex. Tot ce au prietenii tăi alții ai impresia că ți se fură ție. Și de-asta nu mi-ai întins niciodată o mână de ajutor când am avut nevoie.

Alex – Nu ți-am purtat niciodată pică pentru Louise. De altfel, pe atunci nici măcar nu mă interesa.

Fred – Sigur că da. A început să te intereseze când m-a ales pe mine. Pentru tine e de nesuportat, nu? Faptul că o fată mă preferă pe mine în locul tău. Mai rău, e de neînțeles. E împotriva ordinii firești a lucrurilor.

Alex – Delirezi.

Fred – Ei da, prietene, fie că-ți place sau nu, castingul ăla eu l-am câștigat. Eu am luat rolul în locul tău. Am aruncat banul, și în ziua aia norocul a fost de partea mea. Eu am sărutat-o pe Louise în timp ce tu te mulțumeai să joci rolul producătorului. Și câțiva ani mai târziu, eu m-am însurat cu ea.

Alex – Nu eram gelos din cauza asta, te asigur.

Fred – Hai, se vedea cum te uitai la ea. Dar trebuie să accepți, Alex. Nu poți câștiga de fiecare dată. Nu poți avea totul. Mai trebuie să lași și altora loc câte ceva. Prietenii tăi nu sunt acolo doar ca să-ți aplaude succesele. Au și ei dreptul să fie fericiți din când în când.

Alex – Bineînțeles.

Fred – Am fost foarte fericit cu Louise. Mă întreb de ce am părăsit-o.

Alex – Probabil pentru că, de fapt, ea a fost cea care te-a părăsit.

Fred – De unde știi asta? Ai mai văzut-o?

Alex ezită o clipă.

Alex – Ultima dată când ne-am văzut toți trei a fost la înmormântarea mamei mele.

Fred – La înmormântarea mamei tale... Îmi spuneai mai devreme că nu era momentul ideal să reiei legătura cu cel mai bun prieten, dar ai găsit totuși timp să reiei legătura cu soția lui.

Alex – Nu chiar așa au stat lucrurile. Ne-am mai întâlnit de câteva ori după aceea.

Fred – Tu ai căutat s-o mai vezi?

Alex – Nu. A fost întâmplarea. Avem aceeași meserie. E normal să ne mai intersectăm din când în când.

Fred – Noi nu ne-am mai intersectat niciodată.

Alex – Ea nu încerca deloc să mă evite.

Fred – Dar nu te-ai culcat cu ea?

Alex – Nu în ziua înmormântării mamei mele, stai liniștit.

Fred – Deci te-ai culcat cu ea.

Un timp.

Alex – Am făcut chiar mai mult de atât. O să mă însor, Fred. Asta voiam să-ți spun.

Pauză.

Fred – Să te însori...

Alex – Cu Louise.

Fred primește vestea în plin.

Fred – Spune-mi că e iar una dintre glumele tale, Alex.

Alex – Nu e o glumă, Fred.

Fred – Nu te-ai putut abține, nu-i așa...?

Alex – Nu e împotriva ta, jur. Cum poți să crezi așa ceva? Așa s-a întâmplat, pur și simplu.

Fred (*către public*) – Îmi vine să-l omor. De fapt, îmi vine să-i omor pe amândoi. Cum a putut să-mi facă asta? Bine, nu mai suntem împreună. Nu-mi datorează nimic. Dar putea să aleagă pe oricine ca să-mi ia locul lângă ea. De ce tocmai pe Alex? Dacă, chiar de la castingul ăla celebru, a regretat că nu și-a schimbat primul sărut cu el în loc de mine? Dacă moneda ar fi picat pe cap și nu pe pajură? Oare povestea a noastră, a tuturor trei, ar fi fost alta? E o întrebare care mă frământă de multă vreme. Cât datorează destinul hazardului? Și între acești doi factori pe care nu-i controlăm, ce loc mai are libertatea noastră personală? Lumea are un sens și o finalitate care ne constrâng sau e doar unei dintre nenumăratele variante posibile ale haosului complet aleatoriu? Liberul-arbitru e doar o iluzie sau chiar avem o marjă de manevră ca să schimbăm direcția vieții noastre, între un destin care ne poartă ca un curent marin și un hazard care ne rățăcește ca un vânt capricios? Naufragiul Titanicului s-a datorat destinației lui transatlantice, întâlnirii întâmplătoare cu un aisberg sau incompetenței căpitanului?

Alex – O să ne căsătorim, Fred. Asta e. Nu e împotriva ta.

Fred – Și ai ținut să-mi spui asta față în față?

Alex – E fosta ta soție. Voiam să aflî de la mine, e normal. Evident, nu-ți cer asta să sari de bucurie. Chiar dacă mai devreme spuneai că ar trebui să ne bucurăm de fericirea prietenilor noștri...

Fred – Nu-ți lipsește tupeul. Să mă bucur de fericirea unui prieten care tocmai mi-a luat nevasta?

Alex – Fosta ta soție!

Fred – Voiai binecuvântarea mea... sau doar plăcerea de a mă mai zdrobi puțin odată?

Alex – N-am vrut niciodată să te zdrobesc, Fred. De fapt, te-am admirat mereu.

Fred – Mă admiri? Pe mine?

Alex – Da.

Fred – M-ai considerat mereu un ratat.

Alex – Nu succesul tău îl admir. Ci inteligența ta. Luciditatea ta. Integritatea ta...

Fred – Din păcate, rar merg mână în mână cu succesul.

Alex – Nu exagera. N-ai ratat chiar tot.

Fred – N-am fost în stare nici măcar s-o păstrez pe Louise. Iar acum îți iei revanșa.

Alex – Chiar crezi că te-ai căsătorit cu cineva doar ca să-ți iei o revanșă?

Fred – Evident, suntem divorțați, nu am nevoie de acordul tău. Dar dintre toate femeile, de ce a trebuit s-o alegi tocmai pe ea?

Alex – Nu știu...

Fred – Și cum s-a întâmplat între voi? Și când?

Alex – Ne-am revăzut. Ne-am dat seama că aveam multe lucruri în comun.

Fred – Mai ales un prieten.

Alex – Mai ales teatrul.

Fred – Spune-mi măcar că relația voastră n-a început pe când eram încă căsătoriți? Spune-mi că nu din cauza ta m-a părăsit...

Alex – Îți jur.

Fred – Cum aş mai putea să te cred?

Alex (*către public*) – La ce bun să-i spun adevărul? E adevărat, am fost mereu îndrăgostit de Louise. Și faptul că l-a ales pe Fred în locul meu probabil a făcut-o cu atât mai dorită în ochii mei. Am revăzut-o când au venit amândoi la înmormântarea mamei mele. Erau încă împreună atunci, dar am simțit bine că nu mai era marea iubire. Eu mă bucuram încă de micul meu statut de actor de succes. Mi-a dat de înțeles că nu-i eram indiferent. Fred a plecat imediat după incinerare. Avea o gastroenterită sau ceva de genul ăsta, dar a ținut totuși să vină. Louise a mai rămas puțin după incinerare. I-am propus să bem ceva la mine. Și nici nu știu exact cum am ajuns să facem dragoste pe canapeaua din sufragerie, chiar în fața urnei cu cenușa încă caldă a mamei mele. Eros și Thanatos, știți povestea... Nu ne-am mai văzut timp de câțiva ani după aceea. Apoi ne-am întâlnit din nou întâmplător anul trecut, la un vernisaj, și atunci a început cu adevărat relația noastră. (*Se întoarce din nou spre Fred.*) Trebuie să mă crezi, Fred. Ea te părăsise deja. N-aș fi făcut niciodată așa ceva unui prieten...

Fred – Ea ți-a cerut să-mi dai tu vestea?

Alex – Să zicem că am vorbit despre asta. Am considerat că e mai corect să te anunțăm noi. Ai fi aflat oricum, până la urmă. Nu puteam face asta fără să-ți spunem înainte.

Fred – Ați fi putut să vă mulțumiți să-mi trimiteți o invitație.

Alex – Oricum, nu ești obligat să vii la nuntă.

Fred – Mulțumesc...

Alex – O să ne căsătorim... și avem proiecte împreună.

Fred – Proiecte? Vreți să întemeiați o familie? O să-mi spui și că e deja însărcinată?

Alex – Proiecte de teatru.

Fred – Înțeleg... Deci, în fond, nu e doar o căsătorie, e și un parteneriat. M-aș fi mirat să fie altfel...

Alex – Louise are mult talent. Doar că n-a avut încă ocazia să-l arate.

Fred – Pentru că era măritată cu un ratat ca mine, vrei să spui?

Alex – Nu raporta totul la tine, Fred. Îmi reproșezi că sunt egocentric, dar nici Pământul nu se învâрте în jurul tău.

Fred – Poate ai dreptate. Nu pot face lumea întreagă responsabilă pentru propriile mele eșecuri.

Tăcere.

Alex – Și tu? Chiar n-ai niciun proiect în perioada asta?

Fred – Chiar te interesează?

Alex – Am auzit că vrei să renunți la meserie. Și să te întorci la un post de contabil.

Fred – Cine ți-a spus asta? Louise?

Alex – Dacă ai nevoie de o mână de ajutor...

Fred – Te gândești să mă despăgubești că mi-ai luat nevasta?

Alex – Nu mai e nevasta ta, Fred, e a mea... De fapt, e ridicol să folosim verbul „a avea” când vine vorba de femei. Femeile nu mai aparțin nimănui de mult. Ele aleg.

Fred – O să-mi ții și o lecție de feminism.

Alex – Încerc doar să te ajut.

Fred – Nu mi-ai întins niciodată o mână de ajutor în toți anii ăștia. Și acum, pentru că o să te însori cu Louise, ești gata să mă ajuți.

Alex – De ce nu?

Fred – E simplu pentru tine, nu? Un cec mărunț și ștergem trecutul?

Alex – Nu-ți cer să uiți trecutul. Și, de fapt, nici pentru mine nu e chiar simplu. Da, lucrez, dar nu câștig atât de mult pe cât ai putea crede. Și am și cheltuieli...

Fred – Bun, pot să plec acum?

Alex – Stai...

Fred – Ce mai e?

Alex – Nu doar ca să-ți anunț căsătoria te-am chemat.

Fred – Atunci ce vrei, mai exact?

Un timp.

Alex – Mă gândesc să cumpăr teatrul ăsta.

Fred – Să cumperi teatrul ăsta? Mi-ai spus că n-ai bani.

Alex – Împreună cu Louise.

Fred – Din ce în ce mai bine.

Alex – Louise e actriță. Și regizoare. Am putea chiar face o echipă bună.

Fred – „Am putea”?

Alex – Așa, ca idee, deocamdată.

Fred – Să cumperi un teatru... Ca să ce?

Alex – Ca să fac, în sfârșit, ce vreau eu. Să nu mai depind de nimeni. Să nu mai aștept să sune telefonul, cum zici tu. Toți visăm la asta, nu?

Fred – De ce nu. Dacă ai mijloacele necesare.

Alex – Crezi că ar putea funcționa?

Fred – Îmi ceri părerea acum?

Alex – Întotdeauna am ținut seama de părerile tale. Chiar dacă nu le-am urmat mereu...

Fred – Și ți-a mers destul de bine...

Alex – Și atunci?

Fred – Nu știu. Ce vrei să-ți spun... Eu nu am deloc spirit de antreprenor. N-am nicio ambiție. Mi-ai spus asta destul de clar, nu?

Alex – Am putea să lucrăm din nou împreună.

Fred – Vrei să spui că mi-ai putea găsi o slujbă mică? La ce te gândești? Director tehnic? Casierită? Plasator?

Alex – Eu am spirit de inițiativă, dar n-am simț practic. Am idei, dar nu sunt riguros. Mai ales când e vorba de ținut contabilitatea în ordine și de hârțogăraie.

Fred – Ai nevoie de un contabil și te-ai gândit la mine, asta e? Nu doar că mi-ai luat nevasta, dar ai vrea să-ți țin și contabilitatea teatrului? Nu vrei să mai țin și lumânarea?

Alex – Asta e problema ta, Fred. Vezi totul numai în negru. Vezi comploturi peste tot, în loc să vezi oportunități. Ești paranoic.

Fred – Mulțumesc.

Alex – Ai continua să fii actor, bineînțeles. Ca noi. Dar am fi toți versatili.

Fred – Nu sunt sigur că vreau să te am șef.

Alex – Să zicem partener, atunci.

Fred (*către public*) – Mi-e cam rușine, dar trebuie să recunosc că, ciudat, propunerea lui chiar mă tentează. Un teatru. Noi trei. E adevărat. Asta era visul nostru când am început meseria. Să refacem povestea lui Shakespeare și a Teatrului Globe. Pentru el ar fi o consacrare. Pentru noi ar fi mai degrabă dovada unui eșec, dar mă rog... (*către Alex*) O să mă gândesc la propunerea ta, dar nu sunt sigur că e o idee bună să lucrăm noi doi împreună. Și cu atât mai puțin noi trei...

Alex – Mai devreme spuneai că nu mai făceam nimic împreună. Că ne rezumam să celebrăm vremurile bune de altădată. Și că de-asta prietenia noastră murise. Ce-ți propun eu e să trăiești aventura asta cu mine. Mă rog, cu noi...

Fred – Îmi propui un ménage à trois, asta e?

Alex – Tu nu mai culci cu ea, nu...? (*Tăcere*) Ba da?

Fred – Am revăzut-o și eu.

Alex – Cum adică ai revăzut-o? După divorț?

Fred – Am petrecut destui ani împreună, nu se șterge totul așa ușor.

Alex – Și?

Fred – Ne-am culcat din nou împreună. O dată, poate de două ori.

Alex – O dată... sau de două?

Fred – Să zicem de trei.

Alex – Și ultima oară când a fost?

Fred – Nu știu... Acum vreo lună.

Alex – Eu și Louise am decis să ne căsătorim cam acum trei luni.

Fred – Dacă înțeleg bine, viitoarea ta soție te înșală de pe acum cu fostul ei soț.

Alex – Începe să semene cu o comedie de boulevard îngrozitoare.

Fred – Nimic nu ne împiedică s-o scriem și s-o jucăm ca să inaugurăm noul teatru...

Alex (*către public*) – E curios, dar nici măcar nu le port pică. N-am crezut niciodată că Louise ar putea să-mi aparțină în totalitate. E prea independentă pentru asta. Cum se numește la o femeie... poligamie? A, da. Poliandrie. Am evoluat destul de mult în privința acestor lucruri. Poate într-o zi vom oficializa căsătoria în trei persoane... (*către Fred*) Cred că ar fi trebuit să rămână măritată cu tine.

Fred – Nu exagera.

Alex – Tu valorezi mult mai mult decât mine. Tu ești un tip de treabă. Ești fidel.

Fred – Parcă ai vorbi despre un câine. Din păcate, femeilor nu le plac băieții prea cuminți.

Alex – Nu la douăzeci de ani, în orice caz. După aceea...

Fred – Și cu ce bani o să cumperi teatrul ăsta? Pentru că te avertizez că eu nu înot în bani...

Alex – Am niște economii... Și Louise tocmai a primit o mică moștenire.

Fred – O moștenire? Ai dreptate, ar fi trebuit să rămân însurat cu ea.

Alex – Ei bine? Suntem din nou prieteni?

Fred – Ești sigur că am fost vreodată?

Alex – Nu știu. Dar am putea încerca să devenim.

Fred – Începi să mă îngrijorezi, Alex. Ești sigur că nu ai chiar o tumoare pe creier?

Alex – Am o pasăre la mansardă. La fel de incurabil, dar complet benign.

Fred – Și Louise ce părere are?

Alex – Că începem proiectul ăsta în trei, vrei să spui?

Fred – Și asta, da.

Alex – Ea mi-a propus. Mi-a spus... va fi copilul nostru, al tuturor trei dintre noi...

Un timp.

Fred – Ești sigur că nu era vreun mesaj subliminal...?

Alex – Acum că spui asta...

Fred – Se pare că n-a putut niciodată să aleagă între cap și pajură. Chiar crezi că e însărcinată?

Alex – Putem s-o întrebăm, ajunge peste cinci minute. *(Se întoarce spre ușă.)* Uite, chiar ea...

Se aud trei lovituri, fără să se știe clar dacă sunt cele trei bătăi de început de spectacol sau bătăi în ușă.

Negru.

Sfârșit.

Autorul

Jean-Pierre Martinez este un dramaturg francez de origine spaniolă, al cărui parcurs atipic i-a conturat o voce artistică unică. Având o formare academică solidă, el deține diplome în economie și marketing (Sciences Po), literatură spaniolă și engleză (Sorbonne), lingvistică și semiotică (École des Hautes Études en Sciences Sociales), precum și scenaristică (Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle).

De-a lungul carierei sale variate, a fost baterist în trupe rock, semiolog în publicitate, scenarist de televiziune, profesor de limba franceză la o universitate din Texas și formator de scenariști la Paris. Astăzi, piesele sale sunt jucate pe cinci continente.

Susținător fervent al independenței dramaturgilor, Jean-Pierre Martinez a făcut alegerea îndrăznească de a oferi gratuit toate piesele sale companiilor de teatru, prin intermediul site-ului său. Traduse în peste douăzeci de limbi, aceste opere au ajuns la trupe emergente și comunități unde teatrul este un instrument al schimbării sociale. Astăzi, piesele sale sunt studiate în școli și universități din Franța și din întreaga lume, consolidându-și astfel impactul cultural.

Cu 114 piese de teatru scrise până în prezent, Martinez construiește un univers teatral unic și captivant. Amestecând cu măiestrie genurile, stilul său este adesea comparat cu cel al marilor dramaturgi francezi de comedie, precum Feydeau și Courteline, având totodată o notă de absurd în stilul lui Ionesco. Deși ancorate în realitatea cotidiană, piesele sale tind adesea spre fantastic și suprarealism, fiind animate de dialoguri naturale și pline de forță.

Expertiza sa în naratologie și scenaristică se reflectă în construcția solidă a intrigilor, pline de răsturnări de situație neașteptate. În multe dintre operele sale, Martinez abordează critica socială prin caricatură și parodie, prezentând personaje atât victime ale normelor sociale, cât și complici la perpetuarea acestora. Această dualitate amintește de spiritul satiric al lui Molière, combinând critica acidă cu profunzimea umană.

Pentru Jean-Pierre Martinez, teatrul este mai mult decât divertisment – este un spațiu de reflecție și acțiune. Comedia devine un instrument puternic de apărare a valorilor universale, precum libertatea, egalitatea și echitatea.

Dincolo de umor, piesele sale pun în discuție teme actuale esențiale, precum: apărarea laicității, amenințările la adresa democrației, ascensiunea populismului și a extremismului, provocările ecologice ale omenirii.

Prin utilizarea umorului și a meta-teatralității, Martinez explorează rolurile actorilor, ale publicului și ale teatrului în sine. Această abordare adaugă profunzime lucrărilor sale, asigurându-le un impact larg, fără a compromite accesibilitatea. Angajamentul său de a crea piese inteligente, dar accesibile demonstrează relevanța continuă a teatrului în societatea contemporană.

Jean-Pierre Martinez promovează un teatru popular în cel mai autentic și nobil sens al cuvântului: captivant, dar fără a fi simplist, irreverențios, dar fără vulgaritate, angajat social, dar fără a deveni moralizator. Piesele sale continuă să inspire și să distreze publicul din întreaga lume.

Acest text este protejat de legile dreptului de autor.

Încălcarea intenționată a drepturilor de autor constituie o infracțiune și poate fi investigată, putând duce la o pedeapsă maximă de până la 3 ani de închisoare și o amendă de 300.000 EUR.

Toate piesele lui Jean-Pierre Martinez sunt disponibile pentru descărcare gratuită pe site-urile sale. Cu toate acestea, orice reprezentatie publică, fie ea profesionistă sau amatoră, necesită o autorizare prealabilă din partea autorului.

Pentru a contacta Jean-Pierre Martinez și a solicita permisiunea de a pune în scenă una dintre operele sale:

<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Avignon – Februarie 2026

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită